

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8P/185/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723202986
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723202986.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Banským vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom u starej matky, občan SR, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov matky: malol. C. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. E. XXX/XX, XXX XX F. G. H., zastúpená zákonným zástupcom: I. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. E. XXX/XX, XXX XX F. G. H. a otca: J. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. XXX, XXX XX L., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany, priečinok 29, 036 01 Martin, občan SR, o návrhu starej matky maloletého dieťaťa: J. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. XXX, XXX XX L., občan SR na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky J. B., nar. XX. XX. XXXX.

II. J. B., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť a zabezpečovať výchovu, zdravie a výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Otec maloletého dieťaťa J. B., nar. XX. XX. XXXX sa z a v ä z u j e platiť na maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen vždy do 15.-teho dňa v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 12Pc/7/2022-192 zo dňa 16. 12. 2022 v časti zverenia maloletého do starostlivosti otca.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Stará matka maloletého zo strany otca sa svojím návrhom došlým Okresnému súdu vo Zvolene dňa 17. 07. 2023 domáhala, aby súd vydal neodkladné opatrenie na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti v súbehu s návrhom na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletý pochádza zo vzťahu jej syna, pričom tento na vek matky bol zverený do osobnej starostlivosti otca. Matka maloletého žila s nimi v spoločnej domácnosti, pričom sa nezapájala veľmi do starostlivosti o maloletého. V súčasnosti sa už v jej domácnosti nenachádza. Takto to funguje približne od januára tohto roku. Zo strany matky nie je prejavovaný záujem o maloletého. Celú starostlivosť zabezpečoval a zabezpečuje syn za jej pomoci ako aj za pomoci jej exmanžela. Otcovi prišla výzva na nástup do výkonu trestu odňatia slobody a tento má nastúpiť najneskôr 14. 08. 2023. Ona je zamestnaná v spoločnosti Billa na L. M., kde pracuje už piaty rok. Maloletý má vytvorený vlastný

kútik v obývačke. Okrem nej a maloletého v domácnosti žije aj jej syn a otec maloletého A. a jej ďalší synovia J. a A. B.. Na základe týchto skutočností, keďže má záujem sa o maloletého starať kým sa situácia nevyrieši žiadala, aby súd rozhodol tak ako je vyššie uvedené.

2. Súd vo veci nariadil neodkladné opatrenie a to uznesením č. k. 8P/185/2023-10 zo dňa 20. 07. 2023. Na základe tohto bol maloletý dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti a otec bol zviazaný platením výživného. Uvedené neodkladné opatrenie trvá až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia súd poukazuje na tú skutočnosť, že stará matka má vytvorené podmienky pre výchovu a ďalšiu starostlivosť o maloleté dieťa, pričom je v záujme maloletého, aby bol zverený do výchovného prostredia starej matky, ktorá mu zabezpečuje potrebnú starostlivosť už aj v súčasnej dobe. Súd mal za osvedčené, že matka sa o maloleté dieťa v súčasnosti nezaujíma, pričom otec mal nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody. Zároveň bolo určené, že otec je povinný platiť aj výživné vo výške 30% zo životného minima.

3. Súd z rodného listu maloletého zistil, že otcom maloletého je J. B., nar. 17. 09. 2000 a C. D., nar. XX. XX. XXXX. Z dôvodu, že matka je v súčasnosti ešte nie plnoletá tak ju zastupoval v konaní jej otec.

4. Súd z čestného vyhlásenia otca zistil, že tento na svoju česť vyhlasuje, aby súd zveril jeho maloletého syna A. do opatery jeho mamy J. B., nakoľko býva spolu so svojím synom u svojej matky, ktorá sa od narodenia podieľa na výchove maloletého.

5. Súd z výpisu v rámci lustrácie otca zistil, že tento si vykonáva trest odňatia slobody od 15. 08. 2023 do 14. 01. 2024 v zmysle rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 0T/105/2023.

6. Súd z rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 12Pc/7/2022-192 zo dňa 16. 12. 2022 zistil, že týmto rozsudkom bol maloletý A. B. zverený do osobnej starostlivosti otca.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny súd zistil, že matka maloletého nikdy nepoberala na maloletého rodičovský príspevok.

8. Súd zo správy spoločnosti Billa s. r. o. zistil, že navrhovateľka má priemernú čistú mzdu za obdobie od septembra 2022 do augusta 2023 vo výške 693,84 EUR.

9. Súd zo správy Mesta Zvolen zistil, že navrhovateľka má trvalý pobyt K. XXX, L..

10. Súd zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici zistil, že vo veci realizovania šetrenia v domácnosti matky maloletého dieťaťa, toto bolo dňa 28. 09. 2023, kde sa nachádzal otec matky maloletého (starý otec). Títo žijú spoločne s maloletou dcérou C. a jeho priateľkou v dvojizbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve otca. Zariadený je starším nábytkom. Pán D. je zamestnaný vo firme Finalcast, a.s., Eva je žiačkou prvého ročníka Strednej združenej školy. Na začiatku júla 2023 odišla ku svojej matke C. D., ktorá žije vo Zvolene, presnú adresu uviesť nevedel. Pán D. uviedol, že on nie je v žiadnom kontakte s maloletým Matiasom, nevidel ho asi 1,5 roka.

11. Súd zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen vo veci zisťovania pomerov u navrhovateľky zistil, že maloletý žije s navrhovateľkou a jej plnoletými synmi J. a A. B. v dvojizbovom mestskom nájomnom byte. Predtým žili v spoločnej domácnosti aj s otcom maloletého kým nenastúpil na výkon trestu odňatia slobody. Navrhovateľka je t. č. poberateľkou opakovaného príspevku dieťaťa, ďalej prídavku na dieťa, náhradného výživného, pričom si vybavuje rodičovský príspevok. Synovia navrhovateľky sú zamestnaní v spoločnosti Continental Zvolen. Maloletý je doma v starostlivosti starej matky, je zdravý, má absolvované všetky preventívne prehliadky a očkovania povinné zo zákona. Ošetrojúcim lekárom je A. E., ktorá neavizovala žiadane závažné nedostatky v starostlivosti o maloletého. Navrhovateľka uviedla, že na predmetnom podanom návrhu trvá v plnom rozsahu. Výchovu a starostlivosť o maloletého zvláda. Navrhovateľka zabezpečuje starostlivosť maloletému riadne, o maloletého sa vzorne stará v rámci jej možností a schopností. Maloletý bol v čase šetrenia doma bez akýchkoľvek známok zanedbávania či týrania.

Z uvedených dôvodov doporučujú zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a zaviazat' otca platením výživného vo výške 30% zo životného minima.

12. Na pojednávaní konanom dňa 17. 10. 2023 navrhovateľka uviedla, že na svojom návrhu trvá, že žiada aby súd tomuto návrhu vyhovel. Predovšetkým poukázala na tú skutočnosť, že ona sa o maloletého stará od jeho narodenia, pričom pôvodne sa starala aj so svojim synom a s matkou maloletého, ktorá však odišla. Na maloletého si zvykli, tento je zdravý.

Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že taktiež navrhuje, aby súd tomuto návrhu vyhovel. V súčasnosti ona nemá podmienky na výchovu maloletého, je žiačkou prvého ročníka Strednej školy v Očovej.

Zákonný zástupca – otec matky maloletého dieťaťa navrhol, aby súd predmetnému návrhu vyhovel.

13. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňajúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

15. Podľa § 45 ods. 1 zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

17. Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

18. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

19. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

21. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

22. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

26. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh navrhovateľky je v celom rozsahu dôvodný. Súd predovšetkým s poukazom, jednak na vydané neodkladné opatrenie, preukázané dôkazy, na čestné vyhlásenie otca, ktorý sám žiadal, aby maloletý bol zverený do náhradnej starostlivosti, vyjadrenie matky ako aj zákonného zástupcu mal za to, že všetci účastníci zhodne majú za to, že v súčasnej dobe je pre výchovu maloletého nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého a zverenia ho navrhovateľke. Jednoznačne súd mal preukázané, že maloletý už od narodenia je navyknutý na navrhovateľku, táto ho vychováva od jeho útleho veku a zároveň aj kolízny opatrovník poukázal, že v rámci šetrenia nezistili žiadne nedostatky, ktoré by bránili zvereniu maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Na základe týchto skutočností súd predmetnému návrhu vyhovel. Zároveň však súd pripomína tú skutočnosť, že samotné zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti nemá trvalý charakter, avšak v prípade ak ktorýkoľvek z rodičov, t. j. matka resp. otec bude mať vytvorené podmienky nebráni tomu, aby došlo k zrušeniu predmetného rozsudku.

29. Čo sa týka výživného súd vzhľadom na tú skutočnosť, že matka je v súčasnosti maloletá a sa sústavnou dennou formou pripravuje na budúce povolanie, keďže je žiačkou prvého ročníka strednej školy tak tejto neurčil povinnosť plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletému. Čo sa týka vyživovacej povinnosti u otca, nakoľko tento sa v súčasnosti nachádza v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody určil mu vyživovaciu povinnosť v súlade s § 62 ods. 3 zákona o rodine.

30. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. O trovách konania súd rozhodol v súlade s predmetným paragrafom a to tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

§ 44 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 44 ods. 3 písm. a) zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 45 ods. 1, 2, 3, 4, 7, 8 zák. č. 36/2005 Z.z.

§ 81 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 52 zák. č. 161/2015 Z. z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne (§ 362 C. s. p.).

Podanie urobené v listinnej podobe treba doložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis prílohy mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných záležitostiach (§ 127 ods. 1 C. s. p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 C. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia sa dáva podľa § 376 C. m. p.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 389 ods. 1, 2 C. s. p., t. j.

1. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala je patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonával navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

2. ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej, zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.